

Trafikavdelningen
Färdtjänst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-07-18

Ärende
TN 2016-0559

Handläggare
Sara Catoni
08-686 19 37
sara.catoni@sll.se

Färdtjänstberedningen
2016-08-17, punkt 6

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse till Färdtjänstberedningen från Vänsterpartiet om konsekvenser av förtida upphävande av färdtjänstavtal

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet (V) har i skrivelsen anfört synpunkter gällande upphandling av färdtjänst. Det anförs i skrivelsen synpunkter gällande taxiföretagen Taxi Kurir och Taxi 020 och företagens prissättning, fråga om kollektivavtal samt företagens organisation.

Två direkta frågor ställs i skrivelsen.

1. Vilka juridiska möjligheter finns till ett förtida upphävande av gällande avtal för färdtjänsttaxi om underentreprenörer döms för ekonomisk brottslighet?
2. Vilka direkta ekonomiska konsekvenser skulle det innebära för landstinget om vi tog initiativ till ett förtida upphävande av gällande avtal utan juridiska skäl?

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 18 juli 2016.

Skrivelse från Vänsterpartiet (V) ställd till Färdtjänstberedningen 2016-04-13 med titeln "Konsekvenser av förtida upphävande av färdtjänstavtal"

Förslag till beslut

Färdtjänstberedningen föreslås besluta

Trafikavdelningen
Färdtjänst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-07-18

Ärende
TN 2016-0559

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens svar

I skrivelsen står att företagen "tog hem 100 % av länets färdtjänst". Förvaltningen gör av helheten i textinnehållet bedömningen att vad som avses i skrivelsen med ordet färdtjänst är den upphandling som skett av Färdtjänsttaxi. Det innebär då inte upphandlingarna Rullstolstaxi, Bårtaxi eller Anropsstyrd närtrafik vilka i sig är en del i trafikförvaltningens färdtjänstupphandlingar. Svaren nedan är anpassade till innehållet i avtalen för Färdtjänsttaxi.

I avtalen för Färdtjänsttaxi finns reglerat möjligheter till uppsägning i formen förtida upphörande. Det regleras i avtalen genom punkt 10.4.

Möjlighet till uppsägning finns reglerat i sammanfattande text nedan;

- om leverantören i väsentlig mån bryter mot sina åtaganden och inte inom 60 dagar efter skriftlig anmodan vidtagit rättelse och även om leverantör inte uppfyller en överenskommen åtgärdsplan
- om leverantörens underentreprenör som utför en för uppdraget väsentlig funktion kan förväntas komma på obestånd
- om leverantören; förlorar tillstånd, under period av tre månader inte kunnat utföra tjänsterna i avtalet eller del av dessa, om leverantören, eller någon av dess underleverantörer som tillhandahåller en väsentlig funktion inte uppfyller Lag om offentlig upphandlings grundkrav, lämnat väsentligt oriktiga uppgifter i anbudet, levererat med upprepat mindre brister och åtgärder inte skett eller om leverantören förlorar inflytandet över företaget.

Det som regleras genom avtalen är sammanfattande beskrivet brister som kan bedömas vara väsentliga för uppdraget och/eller då leverantören inte efter en tid av 60 dagar vidtagit åtgärder för förbättring av utförandet av tjänsten.

Frågan "underentreprenörer döms för ekonomisk brottslighet" måste bedömas om underentreprenören som (taxiföretaget) fällt i domstol uppfyller "en väsentlig funktion".

Trafikavdelningen
Färdtjänst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-07-18

Ärende
TN 2016-0559

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Eftersom svensk taxinäring bygger på kooperativa eller franchisingliknade företagsfunktioner måste det vägas in huruvida ett enskilt taxiäkeri inne i en större taxiorganisation kan bedömas uppfylla en väsentlig funktion, alternativt om trafiken fortsätter utan störning även om underentreprenören förlorat sitt trafiktillstånd.

I ett skede då SLL väljer att säga upp avtalet är det sannolikt att en eller båda leverantörerna kommer att låta pröva en uppsägning i domstol enligt avtalstext "Tvist i anledning av detta Ramavtal ska avgöras genom allmän domstols prövning med Stockholms tingsrätt som exklusivt behörigt forum i första instans."

Att fastställa en kostnad för SLL låter sig inte göras i förtid. Finns inte "juridiska skäl" så uppkommer sannolikt en juridisk tvist där berörda leverantörer äger rätt till en skälig ersättning för att avtalet upphör i förtid.

Ersättningen ska motsvara de faktiska kostnader och förlorad vinst som uppsägningen åsamkar berörda leverantörer. Finns inte sakliga skäl kan det också uppkomma skadeståndsanspråk.

Dessa belopp är inte kända men med hänsyn till avtalens omslutning kan de förväntas uppgå till ett flertal miljoner kronor.

Björn Holmberg
T.f. Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
T.f. Trafikdirektör

Bilaga; skrivelsen från Vänsterpartiet (V) 2016-04-13

Konsekvenser av förtida upphävande av färdtjänstavtal

Den senaste upphandlingen av taxifärdtjänst ledde till att Fågelviksgruppens bolag Taxi Kurir och Taxi 020, genom ytterligare prisdumpning, tog hem 100% av länets färdtjänst. Priserna sjönk med ca 8-20%, en prissänkning som i stort sett helt får betalas av förare och åkare. Sedan det nya avtalet trädde i kraft i februari i år har omfattande protester genomförts av berörda förare och åkare. Den första protesten genomfördes på kollektivavtalets dag den 17 mars och ytterligare en protest genomfördes två veckor senare den 31 mars.

Vänsterpartiet krävde redan inför upphandlingen att krav skulle ställas på kollektivavtal eller villkor i enlighet med kollektivavtal. Vi ser det som oacceptabelt att våra skattepengar går till företag som inte ens anställer de som ska utföra den tjänst vi betalar för och som varken erbjuder lön, försäkringar eller pensioner i nivå med kollektivavtal. De flesta förare kör färdtjänst på ren provision vilket innebär att de sitter helt obetalda den del av sin arbetstid de inte har någon körning eller behöver köra långa sträckor för att hämta upp en resenär. Många vittnar om en mycket stressad arbetsmiljö där veckoarbetstider upp mot 80 timmar ofta krävs för att få ihop en lön som det går att leva på.

Ytterligare ett problem med gällande avtal är att det skrivits med två bolag som endast agerar som paraplyorganisationer för en enorm mängd underleverantörer i form av åkare. Det blir därmed komplicerat att få kontroll över och följa upp om lagar och regler följs. Transportarbetarförbundet har nyligen påbörjat en granskning av de enskilda företag/åkare som ingår i bolaget Taxi Kurir vilken hittills har lett till sex anmälningar till ekobrottsmyndigheten. Man har bland annat anmält en åkare som har 38 bilar anslutna till Taxi Kurirs växel men samtidigt uppger endast 11 anställda i sin årsredovisning. En åkare med 38 bilar bör rimligtvis sysselsätta ca 70 anställda.

Vi i vänsterpartiet vill nu veta:

- Vilka juridiska möjligheter finns till ett förtida upphävande av gällande avtal för färdtjänsttaxi om underentreprenörer döms för ekonomisk brottslighet?
- Vilka direkta ekonomiska konsekvenser skulle det innebära för landstinget om vi tog initiativ till ett förtida upphävande av gällande avtal för färdtjänsttaxi utan juridiska skäl?